

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U RIJECI
Frana Kurelca 3, Rijeka

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Rijeci, po sutkinji Mirjani Branjušić, u pravnoj stvari tužitelja Igora Stipaničeva iz Rijeke, V. Novaka 2, OIB:75325216487 kojeg zastupaju punomoćnici iz Zajedničkog odvjetničkog ureda Anita Vrkić i Iva Vrkić, odvjetnici u Rijeci, protiv tuženice Erste&Steiermärkische bank d.d. iz Rijeke, Jadranski trg 3a, OIB 23057039320, koju zastupaju punomoćnici iz Odvjetničkog društva Metelko, Knežević i partneri, odvjetnici u Zagrebu, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon održane javne glavne rasprave zaključene 22. travnja 2026., u prisutnosti punomoćnice tužitelja i punomoćnice tuženice, na temelju članka 335. stavka 6. Zakona o parničnom postupku, 28. svibnja 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da su nišetne odredbe i dijelovi odredaba Ugovora o kreditu broj 2402006-1031262160/51400607-5103990621 sklopljenog između Erste&Steiermärkische bank d.d. (OIB: 23057039320) te Igora Stipaničeva kao Korisnika kredita te Larise Stipaničev kao Sudužnika kojeg su ugovorne strane zaključile 12.06.2008.:

- u dijelu u kojem je ugovorena otplata kredita i obveza iz kredita uz korištenje valutne klauzule vezane za valutu švicarski franak – CHF;
- u članku 10 pod naslovom *Naknada* u dijelu u kojem je navedeno da za obradu zahtjeva i odobravanje kredita Korisnik kredita dužan je prije korištenja kredita platiti 1,000 % (jedan posto) naknade na iznos kredita, odnosno minimalno =200,00 HRK (dvjesto HRK), obračunate s datumom Ugovora.

II. Nalaže se tuženici Erste&Steiermärkische bank d.d. isplatiti tužitelju Igoru Stipaničevu:

- iznos u visini od 16.268,85 € sa zateznim kamatama koje teku na navedeni iznos počev od 1.10.2015. do isplate,

- iznos u visini od 5.824,19 € sa zateznim kamatama koje teku na navedeni iznos počev od 1.10.2015. do isplate,
- iznos u visini od 1.218,23 € sa zateznim kamatama koje teku na navedeni iznos počev od 14.06.2008. do isplate,
po stopi od 14% godišnje do 30.06.2011.g., po stopi od 12% godišnje od 01.07.2011.g. do 31.07.2015.g., od 01.08.2015.g. pa do 31.12.2022.g. sa zateznim kamatama po stopi koja se određuje, za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3% poena, a od 01.01.2023. do 31. prosinca 2023. godine po stopi koja se dobije uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2024. godine do isplate po stopi koja se određuje uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

III. Utvrđuje se da ne postoji potraživanje tuženice prema tužitelju u iznosu od 13.443,14 EUR na ime manje plaćenih iznosa s osnove valute zajedno sa zateznim kamatama tekućim na iznose od:

- 12.879,29 EUR od 1.10.2015. do isplate
- 564,85 EUR od 19.01.2016. do isplate

i to po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, koja se određuje od dana 1. kolovoza 2015. godine do 31. prosinca 2022. godine po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine po stopi koja se dobije uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2024. godine do isplate po stopi koja se određuje uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, te se prigovor radi prijeloja tuženice o d b i j a kao neosnovan.

IV. Nalaže se tuženici Erste& Steiermärkische bank d.d. naknaditi tužitelju Igoru Stipaničevu troškove ovog parničnog postupka u iznosu od 4.566,36 EUR (slovima: četiri tisuće petsto šezdeset šest eura i trideset šest centi) sa zateznom kamatom koja teče na ovaj iznos od 28. svibnja 2026. pa do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, a koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizišla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, u roku od 15 dana, dok se u preostalom dijelu poviše dosuđenog iznosa, zahtjev tužitelja za naknadom parničnog troška odbija kao neosnovan.

i

riješio je

Dopušta se preinaka tužbenog zahtjeva na način kako je to tužitelj učinio podneskom od 3. ožujka 2026.

Obrazloženje

1. Tužbom od 10. svibnja 2023. i konačno postavljenim tužbenim zahtjevom 3. ožujka 2026. tužitelj predlaže da sud po provedenom dokaznom postupku donese presudu kojom će utvrditi ništetnim odredbe Ugovora o kreditu broj 2402006-1031262160/51400607-5103990621 od 12. lipnja 2008. koje se odnose na valutnu klauzulu i naknadu za obradu kreditnog zahtjeva kao i obvezati tuženika s osnova preplaćenih iznosa na ime ništetne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF na isplatu iznosa od 16.268,85 EUR, na ime razlike u tečaju iznosa od 5.824,19 EUR, te naplaćene naknade za obradu kredita 1.218,23 EUR, zajedno sa zateznim kamatama tekućim na pojedine iznose kako je to navedeno u tužbenom zahtjevu, s time što potražuje i naknadu parničnog troška.

1.1. U prilog tužbenom zahtjevu navodi da je među strankama 12. lipnja 2008. sklopljen Ugovor o kreditu broj 2402006-1031262160/51400607-5103990621, kojim je tuženica kao kreditor, tužitelju kao korisniku kredita, odobrila i stavila na raspolaganje kredit u iznosu od 204.000,00 CHF, u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju za CHF tuženice na dan puštanja kredita u tečaj, radi izgradnje kuće, s rokom povrata u 180 mjesečnih anuiteta. Poziva se na sadržaj odluke u kolektivnom sporu što se vodio pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pod poslovnim brojem P-1402/2012 i navodi razloge zbog kojih se utvrđenja iz tog spora imaju primijeniti i u ovoj parnici. Tužitelj drži da je i primjena valutne klauzule u švicarskom franku nepoštena i nedopuštena, obzirom da je tečaj tokom otplate uvelike narastao, što je također rezultiralo povećanjem mjesečnog anuiteta pri čemu se poziva na utvrđenja kolektivne parnice, sudsku praksu i odredbe Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o obveznim odnosima, ističući da je tuženica u ugovornom odnosu primijenila identične ništetne odredbe, stoga da joj je vratiti ono što je stekla temeljem ništetnih ugovornih odredbi s osnova valutne klauzule. Smatra da je nepoštena i odredba ugovora o kreditu kojim je u članku 10. ugovoreno plaćanje jednokratne naknade za obradu kredita (ulazna naknada) od 1,00 % od iznosa kredita.

1.2. Ističe da ga tuženica nije obavijestila da Hrvatska narodna banka ne štiti kunu u odnosu na CHF, kako to čini u odnosu na EUR, te da bi već i ova informacija bila dovoljna da ne zaključi predmetni ugovor, niti ga je obavijestila o postojećim studijama MMF-a iz 2007., a koje su poznate svim analitičkim službama tuženice budući da se unutar bankarskih krugova radi o notornim činjenicama, koje ukazuju na to da je već 2007. bio predviđen porast švicarskog franka nakon uvođenja eurozone. U tom smislu ukazuje da na temelju predmetnog Ugovora, a ni na temelju dobivenih informacija od tuženice, nije mogao predvidjeti ekonomske posljedice sklapanja valutne klauzule u CHF koja zajedno sa odredbama Ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi utječe na ukupan trošak kredita, a koje štetne posljedice su u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu bile poznate tuženiku. Što se tiče naplaćenih naknada za obradu kredita navodi da je ta odredba ništetna temeljem Zakona o zaštiti potrošača obzirom da nije upoznat

s parametrima temeljem kojih će se takve naknade zaračunati niti je dopušteno na njega prebaciti sve troškove kredita. Naglašava da na ove odredbe kao potrošač nije mogao utjecati obzirom su odredbe unesene u ugovor kao dio tipskih, unaprijed pripremljenih ugovora od strane tuženice.

1.3. Protivi se tvrdnjama tuženice ukazujući na obvezujući učinak presude donesene u kolektivnom sporu, a osporava i istaknuti prigovor zastare pozivajući se na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev- 2245/2017.-2 u kojoj je jasno i detaljno objašnjeno da tužba podnesena povodom zaštite kolektivnih interesa i prava predstavlja radnju vjerovnika sukladno članku 241.ZOO/05 odnosno da podnošenjem iste dolazi do prekida zastare. Ističe da se predmetna odluka odnosi upravo na postupak koji je pokrenuo potrošač protiv tuženice koja je i tužena kolektivnom tužbom. Naglašava da je i Ustavni sud u svojoj odluci poslovni broj U-III-2922/2018 od 20. veljače 2020. potvrdio stav Vrhovnog suda RH u pogleda pitanja prekida zastare i tijeka zastare podnošenjem kolektivne tužbe. U odnosu na status potrošača koji mu tuženica osporava, ističe da je iz čl. 3. ugovora o kreditu - Namjena, navedeno kako se radi o stambenom kreditu (za izgradnju stambenog prostora), a da je živio i imao prijavljeno prebivalište na nekretnini za čiju je izgradnju koristio sredstva ishodovana predmetnim kreditom. Nadalje, ističe kako tuženica nije ni osporila tvrdnju da se o ugovornim odredbama kojima se glavnica veže za švicarski franak nije pojedinačno pregovaralo, a pozivanje tuženice na odluku Europskog suda C-81/19 po pitanju valutne klauzule, drži u potpunosti promašenim, ukazujući da odredba o valutnoj klauzuli nije bila transparentna i razumljiva, pozivajući se pritom na sudsku praksu nacionalnih sudova.

1.4. Što se tiče tvrdnji tuženice gdje navodi da je tužitelju predočila i uručila obrasce kojima se decidirano pojašnjava pojam valutne klauzule, odgovara da tuženica ne nudi nikakav dokaz u prilog svojih tvrdnji, već se isključivo poziva na reklamne sadržaje upućene javnosti u vidu poziva da se da ponuda, a u svojoj „Informaciji – Pojam „valutna klauzula“ ograđuje se od bilo kakve odgovornosti za eventualne slučajeve povećanja kunske protuvrijednosti što ukazuje da je tuženica znala što će se dogoditi, odnosno da će vrijednost valute CHF početi strelovito rasti. Pisani iskaz gđe. Danice Kozica, osporava i protivi se njegovom korištenju jer je Danica Kozica bila voditeljica službe upravljanim ciljanim proizvodima, te nije mogla imati neposrednih saznanja o vođenim razgovorima, a što je razvidno i iz mail korespondencije. Zaključuje da nije mogao predvidjeti ekonomske posljedice ugovora, dok u odnosu na naknadu za obradu kredita navodi kako nije jasno koji su to objektivni eventualno nastali troškovi koje bi tuženica imala, a koji su izravno povezani s obračunom naknade troška kredita i opravdavali bi naplatu naknade za obradu kredita u visini od čak 1 % iznosa kredita, na što je tuženica naplatila i kamate. Tvrdi da mu zatezne kamate pripadaju kako je naznačio u tužbi budući je tuženica bila nepošteni stjecatelj. Protivi se istaknutom prigovoru radi prijeboja, navodeći kako tuženik nema potraživanje koje bi stavio u prijeboj. Zaključno predlaže usvajanje tužbenog zahtjeva uz obvezivanje tuženika na naknadu parničnog troška.

2. U odgovoru na tužbu, kao i kasnijem tijeku postupka, tuženica osporava tužbeni zahtjev u cijelosti.

2.1. Osporava status potrošača tužitelja navodeći da je u svakom konkretnom slučaju potrebno utvrditi je li fizička osoba za privatne svrhe sklopila ugovor, pri čemu je tada teret dokaza te činjenice na tužitelju, pa je tužitelj u ovom postupku dužan dokazati svoj status potrošača te predložiti dokaze na kojima temelji svoj status. Ističe prigovor zastare, držeći da se u konkretnom slučaju ima primijeniti petogodišnji

zastarni rok, a obzirom je konverzija izvršena 18. siječnja 2016. to je do podnošenja tužbe proteklo više od pet godina.

2.2. Tuženica drži da je odlukama Suda Europske unije u predmetu C-81/19, (NG OH c/a SC Banca Transilvania SA) i C-243/20 (DP, SG c/a Trapeza peiraios AE) utvrđeno da je ugovorna odredba o valutnoj klauzuli isključena od ispitivanja poštenosti/nepoštenosti iz razloga što je ista odraz zakonske odredbe članka 22. Zakona o obveznim odnosima, citirajući sadržaj odluka i obrazlažući detaljno razloge zbog kojih bi se imala primijeniti i u ovom predmetu. Tvrdi i kako su tužitelju bile dostupne sve informacije prije, prilikom i za vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu na takav način da je mogao shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja kredita u kojem se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak. Napominje da je u reklamnom materijalu kao i oglasima u ponudi nudila kredite uz valutnu klauzulu u CHF, EUR i USD (a ne isključivo ponudu kredita u CHF); ni na koji način nije preferirala, sugerirala ili nagovarala druge potrošače pa tako i tužitelja na bilo koju opciju iz ponude; težište je stavila na kreditiranje bez jamaca dakle na opću ponudu stambenih kredita bez jamaca; te isticala da svako kreditno zaduživanje, bez obzira na valutnu klauzulu predstavlja određeni rizik kojeg tražitelj kredita pa tako i tužitelj morao biti svjestan, dok je na letcima egzaktno, grafički prikazala kretanje tečaja CHF, EUR i USD u odnosu na kunu za razdoblje od 6 (šest) godina prije 2004.. Napominje da je potrošačima pa tako i tužitelju prilikom savjetovanja u banci predočavala i uručivala obrasce u kojima se decidirano pojašnjava pojam valutne klauzule, te promjena tečajeva stranih valuta za koje je vezana valutna klauzula (npr. EUR, CHF ili USD) koja utječe na promjenu iznosa povrata kredita (glavnica, kamate, naknada...) u kunama, kao i da je u svim poslovnica tuženice svakodnevno moguće provjeriti i tečaj određene strane valute, a navedene informacije tužitelj je mogao dobiti i na besplatnom info telefonu tuženice ili na njezinoj internet stranici. Naglašava da je tužitelja kao i općenito potrošače upozoravala i informirala o valutnoj klauzuli i to na više različitih načina koje detaljno opisuje, pozivajući se u tom smislu na sadržaj pisanog iskaza Danice Kozica. Drugim riječima, tuženica navodi da je tužitelj u dostatnoj mjeri bio informiran o sadržaju ugovora o kreditu i svim njegovim odredbama. Tvrdi da je postojalo sasvim dovoljno informacija temeljem kojih bi tužitelj mogao razumjeti ekonomske posljedice ugovaranja valutne klauzule vezane uz švicarski franak, odnosno po stajalištu tuženice bio je obaviješten o riziku intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj uz švicarski franak.

2.3. Poriče da bi ostvarila ekstra profit na tečajnim razlikama jer je i sama zadužena u CHF te tako trpi isti tečajni rizik u CHF, o čemu u prilog govori činjenica što banka ne bi smjela imati obvezu u devizi, a potraživanje u kunama, te da bilo kakvo odstupanje stvara valutni rizik koji si banka ne može priuštiti. Ističe da otplatom duga od strane korisnika kredita u iznosu od 100 CHF, tuženica podmiruje svoju obvezu u iznosu od 100 CHF prema svojem vjerovniku, pri čemu je tuženica imala na stotine različitih kredita vezanih uz CHF, a financiranih iz stotina različitih izvora u CHF, različite ročnosti u odnosu na pojedinačne plasmane klijentima. Poziva se i na odnos obveza i potraživanja u stranim valutama u bankarskom poslovanju koji je strogo reguliran i kontroliran od strane Hrvatske narodne banke prema kojima banke ne mogu i ne smiju kredite uz CHF valutnu klauzulu financirati iz kunkskih izvora, već isključivo iz CHF izvora. Napominje da su plasmani banke denominirani u CHF-u, pokriveni adekvatnim obvezama banke u istoj toj valuti u skladu sa svim pozitivnim propisima. Drži da u slučaju kada bi se valutna klauzula utvrdila ništetnom kako se to predlaže tužbom, da bi kao kreditor snosila izravan gubitak na tečajnim razlikama jer ona i dalje i sama ima kreditnu obvezu prema svojim vjerovnicima. Ističe da iz gore priloženih

okolnosti, proizlazi da je tužitelj, bio dovoljno informiran i svjesan da postoji određeni rizik prilikom podizanja kredita u kojima se glavnica kredita veže za stranu valutu, pa tako i za švicarski franak, a ugovaranjem valutne klauzule, tužitelj i tuženica su dobrovoljno, prema procjeni vlastitih interesa pristali na rizik promjenjivosti tečaja. Ističe da se „preplate“ tečajnih razlika eventualno mogu uzimati kao osnovane za period kada je tečaj bio iznad tadašnjeg maksimuma od 5,2 kn za 1 CHF te da ukoliko bi sud ipak odredio financijsko vještačenje, vještak prikaže i tečajeve CHF u odnosu prema HRK po kojima je tužitelj vršio plaćanja te da sud, a obzirom da je tužitelj bio upoznat s povijesnim maksimumom kretanja tečaja, te odbije kao neosnovano potraživanje koje je unutar navedenog okvira. Zaključuje da je iz svega navedenog vidljivo da je odredba o valutnoj klauzuli jasna, lako uočljiva i razumljiva, a tužitelju kao prosječno opreznom i pažljivom potrošaču nije moglo ostati nepoznato da je tečaj kune u odnosu na CHF podložan promjenama.

2.4. Protivi se i zahtjevu tužitelja za utvrđenjem ništetnosti i isplatom s osnova naplaćene naknade za obradu kreditnog zahtjeva. I tu ugovornu odredbu drži jasnom, razumljivom i lako uočljivom. Prije svega ističe da odredba o ulaznoj naknadi propisuje jasan i nedvosmislen iznos naknade koji se ima naplatiti od korisnika kredita za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, izražena je u točno naznačenom postotku što čini odredbu lako uočljivom i razumljivom, pa je bespredmetno utvrđivati nepoštenost, odnosno ništetnost navedene odredbe, pozivajući se u tom smislu i na odredbe Direktive Vijeća EU 93/13/EEZ i članak 83. Zakona o zaštiti potrošača. Tvrdi i da je tužitelja u cijelosti informirala o njegovoj obvezi na plaćanje naknade za obradu kredita, a osim što je tuženica tužitelju na tu odredbu ukazala u samom ugovoru, tužitelju je ta informacija bila dostupna i na letcima tuženice koji su se uručivali tužitelju prije nego što je došlo do sklapanja kredita. Tuženica osporava navode tužitelja da nije imala nikakav trošak prilikom obrade kredita jer su se ulaznom naknadom pokrivali troškovi poput: operativnih troškova (trošak rada djelatnika banke, uključujući i troškove zaposlenika na razvoju i održavanju pripadnih IT sustava i sl.), materijalnih troškova (cijene uredskog materijala, informatičke opreme, trošak s osnove korištenja energenata, trošak s osnove razmjene podataka ili baza podataka s trećim stranama kao što su registar obveza po kreditima SRI, HROK ili HZMO itd.), troškova trećih strana koje sudjeluju u realizaciji usluge (npr. trošak poštarine), povezanih regulatornih troškova (npr. za rad djelatnika svih službi, savjetovanje klijenta, izrada ponude za kredit, provjera i unos podataka iz zahtjeva za kredit, obrada zahtjeva, odobravanje kredita, izrada i potpisivanje ugovora, isplata kredita, odlaganje i arhiviranje kreditnog spisa i sl.). Tvrdi da svaki proces obrade pojedinog kredita uključuje nekoliko organizacijskih jedinica odnosno proces obrade pojedinog kredita sastoji se od različitih faza provedbe kredita kao što su savjetovanje i pisana ponuda klijentu, zahtjev za odobrenje kredita, odobravanje kredita, izrada i potpisivanje ugovora, isplata, slaganje kreditnog spisa i slično, koje banka podmiruje naplatom naknade za obradu kredita.

2.5. U prilog navedenome dostavlja prikaz procesa obrade kredita za razdoblje od 2004. do 2011. godine sastavljen od strane Direkcije za upravljanje proizvodima i podršku poslovanju unutar Sektora građanstva, od siječnja 2011. godine. Navedenim dokumentom sukladno tuženici, popisane su aktivnosti prilikom obrade jednog kredita, razgraničeno na tri različite vrste kredita, kao i utrošak vremena potrebnog za obradu pojedine vrste kredita. Tuženica tvrdi da bi se, primjerice, proces samo jednog stambenog kredita odvio u potpunosti odnosno do kraja, potrebno je 652 minute ili skoro 11 sati efektivnog ljudskog rada, a svaki sat ljudskog rada nosi određeni trošak. Utrošak ljudskog rada po pojedinoj vrsti kredita (stambeni, gotovinski) korelira i sa

različitim apsolutnim iznosom naplaćene naknade za obradu kredita. Poziva se i na domaću sudsku praksu i utvrđenja predmeta C-621/17 (Gyula Kiss protiv CIB Bank Zrt) čija utvrđenja detaljno obrazlaže iznoseći razloge zbog kojih bi se imala primijeniti i na ovaj postupak, a tvrdi i da odredba o ulaznoj naknadi ne uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama među strankama. Ističe i prigovor zastare u odnosu na ovo potraživanje tužitelja jer je naknada za obradu kredita naplaćena 13. lipnja 2008..

2.6. Što se pak tiče zatraženog tijeka zateznih kamata, navodi da bi tužitelj eventualno imao pravo na zakonske zatezne kamate na potraživani iznos od podnošenja tužbe, a sve iz razloga jer je tek podnošenjem tužbe postavio zahtjev za povrat stečenog bez osnove, a tuženik u trenutku stjecanja nije bio nepošten te ga se sukladno shvaćanju sudova u smislu odredbe članka 214. ZOO-a treba smatrati savjesnim.

2.7. Konačno, tuženica ističe i prigovor radi prebijanja svoje tražbine s osnove potplaćenih i povlaštenih anuiteta (kada je tečaj CHF bio niži od početnog tečaja), u iznosima kako to posebno specificira, predlažući i zadaću financijskom vještaku. Predlaže konstitutivnom odlukom izvršiti prijebaj tražbine s tražbinom tužitelja, s time što zaključno predlaže odbijanje tužbenog zahtjeva kao neosnovanog uz obvezivanje tužitelja na naknadu troškova postupka.

3. U tijeku postupka sud je proveo dokaze čitanjem isprava priloženih spisu, saslušanjem tužitelja, a u tijeku postupka provedeno je i financijsko vještačenje po vještaku Dijani Tomljanović-Butković mag. oec. Kako je tuženica u prethodnom tijeku postupka iznijela prigovore vještačenju koji se ne odnose na sam izračun, već način na koji je određena zadaća vještaka, a tužitelj na nalaz vještaka nije imao prigovora to nije bilo potrebno vještaka pozivati radi davanja usmenog očitovanja. Stoga budući stranke nisu imale daljnjih dokaznih prijedloga, to je sud na ročištu održanom 22. travnja 2026. zaključio glavnu raspravu sukladno članku 304. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/1991., 91/1992., 112/1999., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007., 96/2008., 123/2008., 57/2011., 148/2011., 25/2013., 89/2014., 70/2019., 80/2022., 114/2022., 155/2023. i 146/2025; u daljnjem tekstu: ZPP) ocijenivši da je predmet dovoljno razjašnjen za donošenje odluke.

4. Sud je rješenjem iz ove odluke dopustio i preinaku tužbe na način kako je to tužitelj učinio podneskom od 3. ožujka 2026., u dijelu što se odnosi na iznose koje potražuje na ime ništetne odredbe o valutnoj klauzuli, za razliku u tečaju i plaćenu ulaznu naknadu (točka II tužbenog zahtjeva). Naime, člankom 190. stavkom 2. ZOO određeno je da iznimno od odredbe stavka 1. istog članka tužitelj može preinačiti tužbu do zaključenja glavne rasprave ako je bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka, što u konkretnom slučaju tužitelj nije mogao učiniti dok nije sačinjen nalaz i mišljenje vještaka financijske struke, obzirom da i nije raspolagao potpunim informacijama o vršenim isplatama, kao ni znanju iz financijske struke, radi čega je i u odnosu na postavljenu visinu prvotno i taj zahtjev zatražio prema izrađenom izračunu koji tuženik nije prihvatio. Navedeno je u skladu i sa Zaključkom sa sastanka Vrhovnog suda Republike Hrvatske (Građanski odjel) s predsjednicima građanskih odjela županijskih sudova posl. br. Su-IV-162/2001 od 26. studenog 2021. kojim je određeno da je u predmetima po tužbama korisnika kredita u švicarskim francima dopuštena preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem, što je kao što je rečeno primjenjivo i na ovaj slučaj, s obzirom da je riječ o ugovoru o kreditu kojeg je tužitelj sklopio kao potrošač, uz spornu odredbu o valutnoj

klauzuli i ulaznoj naknadi koje su utvrđene ništetnima iz razloga koji će se u obrazložiti u nastavku ove presude.

5. Sud je proveo dokazni postupak pregledom i čitanjem dokumentacije koja je priložena spisu utvrđujući odlučne činjenice savjesnom i brižljivom ocjenom svakog dokaza posebno, te svih dokaza zajedno, i na temelju rezultata cjelokupnog postupka sukladno čl. 8. ZPP-a utvrdio da je tužbeni zahtjev osnovan.

6. Naime, u ovom postupku iz očitovanja stranaka i dostavljenih isprava sud je utvrdio slijedeće:

- uvidom u Ugovor o kreditu broj 2402006-1031262160/51400607-5103990621 sklopljen dana 12. lipnja 2008., a što među strankama nije ni sporno, utvrđeno je da su stranke, i to tužitelj kao korisnik kredita i tuženica kao davateljica kredita, sklopili Ugovor o kreditu na iznos od 204.000,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju tuženice na dan korištenja kredita, i to za izgradnju stambenog prostora, kao stambeni kredit građana preko tri godine uz čvrstu valutnu klauzulu, s rokom vraćanja od 180 mjeseci (15 godina) uz promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu vezanu uz valutu CHF,
- u članku 2. Ugovora određeno je da je iznos kredita 204.000,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti obračunato po srednjem tečaju tuženice na dan puštanja kredita u tečaj,
- člankom 7. do 9. Ugovora o kreditu određena je valutna klauzula pa je tako ugovoreno da se kredit u iznosu od 204.000,00 CHF i kamata iz čl. 8. Ugovora, otplaćuje u 180 jednakih mjesečnih anuiteta plativo u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste tuženice važeće na dan odobrenja žiro-računa, dok je člankom 7. Ugovora o kreditu određeno da potpisom ugovora tužitelj potvrđuje da je upoznat s mogućim promjenama iznosa anuiteta u kunama nastalog uslijed promjene tečaja CHF, te potvrđuje da ju je tuženica informirala o posljedicama i svim eventualnim rizicima promjene tečaja CHF,
- člankom 8. Ugovora o kreditu određeno je da je kamatna stopa promjenjiva te u trenutku ugovaranja iznosi 5,750 % godišnje, a obračunava se primjenom proporcionalne metode,
- tuženica tijekom postupka nije osporila navode iznesene u samoj tužbi da je jednostranom odlukom s početno ugovorene kamatne stope od 5,750 % podizala kamatnu stopu, no što nije predmet ove parnice
- nadalje, među strankama nije sporno niti da je do promjene visine anuiteta tuženice došlo i uslijed povećanja vrijednosti CHF u odnosu na hrvatsku kunu,
- nesporno je i da je odredbom članka 10. određeno da je tužitelj dužan prije korištenja kredita platiti 1 % naknade za iznos kredita, odnosno minimalno 200,00 kn, obračunate s datumom ugovora, kao i da za slučaj prijevremenog povrata kredita, tuženica ima pravo naplatiti jednokratnu naknadu sukladno odluci tuženice važećoj u trenutku prijevremenog povrata,
- među strankama nakon provedenog dokaza saslušanjem tužitelja, ne bi trebalo biti prijeporno niti da je tužitelj Ugovor o kreditu sklopio kao potrošač, radi izgradnje kuće u Gostinjcima koju je izgradio za sebe i obitelj, u kojoj su

živjeli te je istu 2023. počela iznajmljivati, nakon rastave, njegova bivša supruga kojoj je kuća pripala diobom imovine. Tužitelj je opisao da mu je tuženica ponudila ugovor o kreditu u valuti CHF kao povoljniji, sa manjom ratom, a da je i taj kredit imao manju kamatu u odnosu na isti takav u EUR. Napomenuo je da su mu predstavili valutu CHF kao stabilnu koja se ne mjenja puno, koja je pojam financijske stabilnosti i u poslovnom svijetu, a nitko ga nije upozorio da bi vrijednosti valute CHF mogla toliko narasti, niti je on na to računao, a kredit mu je bio prvi dodir s valutom CHF. Mjesečna rata je početno iznosila 7.000,00 Kn da bi narasla na 10.000,00 Kn, ali budući je pomorac bilo mu je lakše nego drugima snaći se za otplatu kredita. Konačno, opisao je i da mu kod tuženice nitko nije objašnjavao zašto mora platiti naknadu za obradu kredita i što njome plaća, a kredit je uzeo kao obični građanin, pod uobičajenim uvjetima s time što je banka pripremala uvjete i ugovor i on na sadržaj ugovora nije mogla utjecati, kao ni odlučiti hoće li platiti naknade, s time što nikakvu dokumentaciju u vezi plaćanja ulazne naknade nije dobio, ali da je naknadu morao platiti jer ne bi dobio kredit.

7. Sporno je između stranaka jesu li navedene ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli sadržane u predmetnom Ugovoru o kreditu ništetne i posljedično tome ima li tužitelj osnovano pravo zahtijevati njihovu ništetnost, kao i isplatu preplaćenih iznosa s osnova valute. Prijepono je nadalje i ima li tužitelj status potrošača, je li njegovo potraživanje u zastari, kao i je li osnovan prigovor radi prijeboja tuženice. Sporno jest i jesu li ništetne odredbe o obvezi plaćanja naknade za obradu kredita, potom je li osnovano potraživanje tužitelja s tih osnova, te je li ono zastarjelo.

8. Odredbom članka 81. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine br. 96/2003., dalje ZZP/03) propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, smatra nedopuštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radilo o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca (članak 81. stavak 2. ZZP/03). Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati (članak 81. stavak 4. ZZP/03). Prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzimati će se u obzir narav robe ili usluge koje predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije ili prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor (članak 83. ZZP/03). Nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive (članak 84. ZZP/03). Nadalje odredbom članka 87. stavka 1. ZZP/03 propisano je da je nepoštena ugovorna odredba ništava. Ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe (članak 87. stavak 2. ZZP/03).

9. Odredbom članka 22. stavkom 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ br. 35/05, na snazi u vrijeme zasnivanja obveznog odnosa stranaka, u daljnjem tekstu: ZOO), dopuštena je odredba ugovora prema kojoj se vrijednost ugovorne obveze u

valuti Republike Hrvatske izračunava na temelju cijene zlata ili tečaja strane valute prema valuti Republike Hrvatske. Slijedom navedene odredbe jasno je da je zakonom dopušteno ugovaranje valutne klauzule u ugovorima o kreditu. Nadalje, iz teksta članka 26. stavka 1. ZOO-a propisana je mogućnost ugovaranja promjenjive kamatne stope. Obzirom na prednje, a što je po mišljenju suda i nesporno, između stranaka nema dvojbe da su stranke pa tako i tuženica mogle ugovarati ugovore o kreditu primjenjujući promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu, međutim sporno je jesu li te odredbe ugovora ugovorene na zakoniti način, prvenstveno uvažavajući odredbe Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o potrošačkom kreditiranju.

10. Iz presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. proizlazi da je tužitelj Potrošač - Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača ishodio, između ostalih, presudu i protiv tuženice, kojom se i u odnosu na tuženicu utvrđuje da je u razdoblju od 1. travnja 2004. do 31. prosinca 2008. godine, povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, sklapajući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja tih ugovora tuženica kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi sa sklapanjem predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, čime je postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača u razdoblju od 1. travnja 2004. do 6. kolovoza 2007. godine, protivno člancima 81., 82. i 90. („Narodne novine“ br. 96/03), a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008., protivno odredbama istog Zakona („Narodne novine“ br. 79/07, 125/07, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona, te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima, te u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. godine, a koja povreda traje i nadalje, povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditima, te koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranim odlukama banke i drugim internim aktima banke, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja ugovora nije sa korisnicima kreditnih usluga pojedinačno pregovarala i ugovorom utvrdila egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluke o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenu na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača.

11. Presudom i rješenjem Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj 43 PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. potvrđena je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl. br. P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. u odnosu na tuženicu u dijelu u kojem je utvrđeno da je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008., a koja povreda traje i nadalje, povrijedila kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita, tako što je u potrošačkim ugovorima o kreditima koristila nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i koja je ništetna, pri čemu predmet ovog ugovora nisu zahtjevi s osnova ništetne odredbe o kamatnoj stopi.

12. Ugovor kojeg je tužitelj sklopio s tuženicom sklopljen je 12. lipnja 2008. što znači da je sklopljen upravo u razdoblju za koje je citiranom presudom Visokog trgovačkog suda RH poslovni broj PŽ-7129/2013-4 utvrđeno da je tuženica sklapala ugovore o kreditu sa nepoštenim ugovornim odredbama.

13. Nadalje, presudom Visokog trgovačkog suda RH poslovni broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. (u odnosu na koju je Vrhovni sud Republike Hrvatske povodom revizije tuženice odlučio u spisu broj Rev 2221/2018), potvrđena je navedena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, u dijelu kojim je utvrđena ništetnost ugovornih odredaba između ostalih i u odnosu na tuženicu, i to glede ugovora o kreditu sklopljenih u razdoblju od 1. travnja 2004. do 31. prosinca 2008., a kojima se ugovarala valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a to iz razloga što se o takvim odredbama nije pojedinačno pregovaralo, niti su tuženici potrošače u cijelosti informirali o svim parametrima bitnima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je pak suprotno načelu savjesnosti i poštenja i prouzročilo je neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a sve na štetu potrošača. Naime, tom odlukom utvrđeno je da je između ostalog i tamo tuženica od 1. travnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je u ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditu ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja tih ugovora nije kao trgovac potrošače u cijelosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u vezi sklapanja tih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka, a čime je između ostalog tuženica postupila suprotno odredbama članka 81., članka 82. i članka 90. tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 96/03) te u razdoblju do 6. kolovoza 2007., odnosno utvrđeno je da su ugovorne odredbe iz takvih ugovora o kreditu svih utuženih banaka, pa tako i ovdje tuženice, bile nerazumljive za klijente jer im nisu na valjani način objašnjene posljedice i doseg takvih ugovornih odredbi po klijente kao potrošače, odnosno da su tužene banke, pa tako i ovdje tuženica, bile svjesne rizika po korisnike kredita kao potrošače zbog ugovaranja tih kredita uz primjenu valutne klauzule u švicarskim francima, kao i da su banke pa tako i tuženica, svjesno propustile o tome informirati klijente kao buduće korisnike kredita.

14. Odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnog interesa potrošača u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika kako je to i propisano odredbom članka 118. ZZP/14, a isto je propisano i odredbom članka 126. ZZP („Narodne novine“ br. 19/22) na snazi u vrijeme zaključenja glavne rasprave.

15. Ipak, pokretanje i vođenje postupka kolektivne zaštite ne sprječava osobu kojoj je postupanjem trgovca prouzročena šteta da pokrene pred nadležnim sudom postupak za naknadu štete protiv osobe koja je nedopuštenim postupanjem prouzročila štetu ili postupak za poništenje ili utvrđivanje ništetnosti ugovora koji je sklopljen pod utjecajem nedopuštenog postupanja ili bilo koji drugi postupak kojim će zahtijevati ostvarenje prava koja joj pripadaju na temelju pravila o zaštiti potrošača.

16. U konkretnom slučaju, podnošenjem tužbe u ovom postupku, tužitelj je sukladno odredbi čl. 118. ZZP/14 važećeg u vrijeme podnošenja tužbe, koja mu daje pravo i legitimaciju za pokretanje postupka kao što je konkretni, i pokrenuo ovaj postupak kojim zahtijeva ostvarenje prava koja mu pripadaju na temelju pravila o zaštiti potrošača.

17. Prema tome, tvrdnje tuženice o nepostojanju procesne legitimacije tužitelja na vođenje ovog postupka, što ističe tijekom postupka, su u potpunosti promašene.

18. U odnosu na elaboriranje tuženice o tome da sporne odredbe Ugovora o kreditu nisu ništetne, sud ne nalazi potrebnim posebno analizirati te navode. Ovo iz razloga što se prema odredbi članka 502.c ZPP-a, fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavak 1. ZPP-a, da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. Isto tako je i odredbom članka 118. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 41/14, 110/15, 14/19 - ZZP/14) propisano da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 106. stavak 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 106. stavak 1. ovoga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. U tom slučaju sud je dakle vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj se ta osoba na njih pozivala, a upravo se na ista tužitelj pozvao u predmetnoj tužbi. Samo u ovakvim parnicama, riječ je o specifičnom proširenju subjektivnih granica pravomoćnosti presuda kojima se prihvaćaju zahtjevi za zaštitu kolektivnih interesa i prava, naravno u slučaju ako pojedini zahtjevi za zaštitu budu prihvaćeni, kao što je to u konkretnom slučaju.

19. U tom je smislu u ovom stadiju postupka već pravomoćno utvrđeno da su predmetne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli, u dijelu kojim je određena njena promjena jednostranom odlukom tuženice kao kreditora, nepoštene odredbe u smislu članka 81. stavka 1. i 2. te članka 82. ZZP/03 važećeg u vrijeme zaključenja ugovora jer se radilo o nerazumljivim odredbama unaprijed formuliranog obrasca ugovora sastavljenog po tuženici o kojima se nije pregovaralo i koje su zato ništetne u smislu članka 87. stavka 1. ZZP/03.

20. Navedeni zaključak nije doveden u sumnju ni provođenjem dokaza u ovom postupku. Naime, tuženica nije s uspjehom otklonila prigovore njezinom nepoštenom postupanju koju su utvrđeni u kolektivnoj parnici, odnosno nije dokazala da je prilikom sklapanja konkretnog Ugovora o kreditu s tužiteljem od dana 12. lipnja 2008., tužitelj s jedne strane imao mogućnost pregovaranja o spornim odredbama ugovora (valuti ugovora, ali i kamatnoj stopi te načinu izračuna anuiteta ovisno o ovim parametrima kao i obvezi plaćanja naknada), odnosno da mu je tuženica dala sve relevantne informacije bitne za donošenje odluke o tome hoće li glavnica ugovora vezati uz valutu švicarski franak, te hoće li sklopiti ugovor u kojem je kamatna stopa određena kao promjenjiva odlukom tuženice, i jasno mu predložila kriterije na temelju kojih banka donosi odluku o snižavanju ili povećavanju kamatne stope (no isplata s koje osnove nije predmet tužbenog zahtjeva).

21. Tužitelj je u svom stranačkom iskazu jasno naveo da je sve informacije u dostupnom kreditu dobio u poslovnici tuženice gdje mu je kazano kako je kredit u valuti CHF povoljniji, kao kredit sa manjom ratom, dok je sve odredbe ugovora formulirala tuženica koja je sastavljala ugovor, bez mogućnosti da on utječe na njihov sadržaj. Osim toga, istaknuo je da mu u banci valuta CHF predstavljena kao stabilna valuta koja se ne mijenja puno, koja je pojam financijske stabilnosti i u poslovnom svijetu, nitko ga nije upozorio na opasnost vezanja anuiteta kredita uz vrijednost valute CHF koja u vremenima krize služi nesporno kao valuta utočišta i čiji rast se već tada mogao očekivati, već mu je taj kreditni posao od strane tuženice, predložen kao sigurni kreditni posao. I po ocjeni ovoga suda, tužitelj je razumljivo vjerovao ovoj prezentaciji sadržaja ugovora o kreditu, jer je logično da građanin ne sumnja u zaposlenike banaka koji nude financiranje u bankama kao profesionalnim kreditnim ustanovama, pod prividno povoljnim uvjetima.

22. Tuženica u ovoj parnici bez uspjeha pokušava osporiti status potrošača tužitelju. Naime, tužitelj je po zanimanju pomorac i u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu radio je odnosno plovio je. Stoga je jasno da znanja koja je tužitelj stekao u obavljanju svog posla, obrazovanju te radu, nisu takva da bi tužitelju omogućili samostalnu ocjenu valutnog rizika prilikom sklapanja kredita u valuti CHF. Istaknuo je da nikada nije poslovao s valutom CHF, a na sklapanje ugovora odlučio se zato što su mu djelatnici banke kod koje je imao otvoren račun od svoje sedamnaeste godine, kazali da se radi o dobrom i sigurnom poslu, pa je i iz ovih razloga jasno da nije imao dovoljno informacija o tome da je valuta CHF valuta utočišta, odnosno da je riječ o valuti čija vrijednost oscilira ovisno o kretanjima na globalnom tržištu te da vrijednost te valute nije zaštićena kao što je to EUR prema hrvatskoj kuni. Tužitelj je naglasio da je kuću u Gostinju sam izgradio, dijelom od sredstava svoje plaće, a dijelom od kredita kojeg je uzeo kod tuženice. Ona se koristila za njegovu obitelj i nije se iznajmljivala do razvoda od supruge koja ju je onda počela iznajmljivati i koja joj je pripala diobom imovine. Na koncu i iz samog sadržaja ugovora o kreditu jasno je vidljivo da je tužitelj ovaj ugovor sklopio kao obični građanin, za svoje privatne potrebe, jer u članku 3. ugovora i sama tuženica navodi da se radi o stambenom kreditu građana preko tri godine uz čvrstu valutnu klauzulu, odnosno stambenom kreditu za izgradnju stambenog prostora, a ne dakle, o kreditu za poslovnu ili kakvu gospodarsku svrhu.

23. Na drugačiji zaključak suda ne utječe niti pisana izjava Danice Kozica na koju se tuženica poziva jer imenovana nije sudjelovala u sklapanju konkretnog kreditnog posla s tužiteljem, niti je bila zadužena za pregovaranje s konkretnim klijentima.

24. Tuženica dakle, nije dokazala da bi na neki način dala tužitelju informacije o opasnosti ugovaranja valutne klauzule u CHF, a teret dokaza ovih okolnosti nalazio se na tuženici. Tužitelj je k tome, u vrijeme sklapanja ugovora bio pomorac odnosno nije bio stručnjak koji se bavio bankarskom djelatnosti, niti je imao saznanja o specifičnostima rizika kredita vezanih uz valutu CHF. Konačno, tužitelj je naglasilo i da mu nisu jasno predloženi razlozi zbog kojih se niti kamatna stopa može povećati ili sniziti odlukom banke, kao i da je vjerovao da se vrijednost valute CHF neće značajno mijenjati, tim više što su mu djelatnici banke preporučili kredit kao dobrim i sigurnim poslom.

25. Iskaz tužitelja sud je držao istinitim, s obzirom da tuženica tijekom trajanja ove parnice nije s uspjehom opovrgla tvrdnje tužitelja, odnosno nije dokazala da bi mu na

adekvatan način dala potrebne informacije o izvjesnom rastu valute CHF i utjecaju rasta te valute na iznos anuiteta tužitelja. Ujedno, imajući u vidu da je tužitelj gradio nekretninu za privatne potrebe, a sam nema znanja o poslovanju banaka, ovaj sud cijeni da je i dokazao status potrošača.

26. Činjenica što je tuženica upravo davala ovakva manjkava objašnjenja klijentima, da krediti vezani uz valutu CHF imaju nižu kamatu zbog nižih kamata na štednju, te je preporučivala klijentima ove poslove (kako je to utvrđeno u kolektivnom sporu, a što tvrdi i tužitelj u ovom postupku) kao dobre i sigurne poslove, odnosno nudila klijentima kao što je tužitelj jedino ove ugovore o kreditu, utjecalo je kod klijenata, pa tako i tužitelja koji nije ekonomske struke, već je kredit uzimao kao potrošač radi izgradnje stambenog prostora u kojem je namjeravao živjeti sa obitelji, na zaključak da je riječ o povoljnom i sigurnom kreditnom poslu. Tuženica nije dokazala da je razina informacija koju je u konkretnom slučaju pružila tužitelju takva da ga je upoznala sa svim rizicima sklapanja ugovora o kreditu, a teret dokaza ovih okolnosti nalazio se na tuženici, s obzirom na utvrđenja iz kolektivne parnice vođene protiv tuženice. Stoga je sud utvrdio da su nišetne odredbe predmetnog Ugovora o kreditu kojeg je tužitelj sklopio s tuženicom, a odnose se na valutnu klauzulu vezanu uz CHF (članak 7. Ugovora), budući se o istoj nije pojedinačno pregovaralo, nego je ona ovisila isključivo o volji jedne ugovorne stranke, i to tuženice kao trgovca. Osim toga, iako tužitelj posebno ne traži nišetnost i odredbe članka 7. ugovora na koju se poziva tuženica, kojim je određeno da potpisom ugovora tužitelj potvrđuje da je upoznat s mogućim promjenama iznosa anuiteta u kunama nastalog uslijed promjene tečaja CHF, te potvrđuje da ga je tuženica informirala o posljedicama i svim eventualnim rizicima promjene tečaja CHF, a na čiji sadržaj se tuženica poziva u tijeku ove parnice, jasno je da se ne radi o valjanoj odredbi koja bi bila temelj za isključenje odgovornosti tuženice, jer to tuženica nesporno nije učinila na valjani i potpuni način.

27. Prema tome, u ovom postupku tuženica u smislu odredbe članka 81. stavka 4. ZZP/03 nije dokazala da se o spornoj ugovornoj odredbi sadržanoj u članku 7. Ugovora o kreditu pojedinačno pregovaralo, teret dokaza koje činjenice je ležao na tuženici. Cijeneći sadržaj spornog članka 7. Ugovora o kreditu od 12. lipnja 2008. kojom je ugovoreno da se povrat obveza iz Ugovora o kreditu računa po srednjem tečaju tuženice za CHF na dan plaćanja, ocjena je ovoga suda da citirana odredba predstavlja ugovornu odredbu čiji je sadržaj jasan i lako uočljiv, ali ne i ugovornu odredbu čiji je sadržaj lako razumljiv potrošaču u smislu članka 84. ZZP/03, pa kako takva ugovorna odredba ne predstavlja lako razumljive ugovorne odredbe to se na takve odredbe, suprotno mišljenju tuženice isticanom tijekom postupka, ne može primijeniti članak 84. ZZP/03 koja propisuje nedopuštenost ocjene pojedinih ugovornih odredbi.

28. Kako je predmetna odredba ugovora jasna i lako uočljiva, ali ne i lako razumljiva, to je dopušteno ocjenjivati je li ona poštena ili ne.

29. Ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nedopuštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača kako je to i propisano člankom 81. ZZP/03.

30. O odredbi članka 7. Ugovora o kreditu od 12. lipnja 2008., kako je to naprijed i izneseno, nije se pojedinačno pregovaralo s time što po ocjeni ovoga suda sporna

odredba predstavlja uglavak ugovora koji nije lako razumljiv i suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, sve na štetu tužitelja kao potrošača, posljedično čemu se u smislu naprijed citirane odredbe članka 81. ZZP/03 smatra nepoštenim.

31. Naime, odredba članka 7. Ugovora o kreditu od 12. lipnja 2008. nije lako razumljiva kada se ima u vidu da tužitelju nisu bili jasni parametri koji su utjecali na njegovu odluku o tome da visinu svoje rate kredita veže uz švicarski franak, odnosno očekivani porast te valute, nije mu bilo poznato da Hrvatska narodna banka ne brani tečaj hrvatske valute u kojoj je plaćala kreditne obveze u odnosu na švicarski franak, kao ni druge okolnosti relevantne za zaključenje Ugovora s valutnom klauzulom u CHF.

32. Iako nije sporno da Ugovor o kreditu sklopljen između stranaka sadrži odredbu kojom se glavnica kredita veže za valutu CHF, u samom Ugovoru o kreditu, pa tako ni članku 7. koji uređuje način vraćanja kredita i valutnu klauzulu, nisu objašnjeni razlozi, niti su vidljivi kriteriji na temelju kojih bi prosječni potrošač mogao predvidjeti ekonomske posljedice koje za njega proizlaze iz te zaštitne klauzule.

33. S druge strane, treba istaknuti i da tuženica obvezu obavještavanja potrošača nije ispunila time što je javnosti prezentirala brošure, kataloge, davala obavijesti klijentima zainteresiranima za poduzimanje kreditnih poslova s tuženicom o značenju valutne klauzule, kretanju tečaja i slično. Naime, člankom 35. ZOO/91, kao i odredbom članka 256. ZOO/05 određeno je da se slanje kataloga, cjenika, tarifa i drugih obavijesti te oglasi dani u tisku, letcima, radijom, televizijom, elektroničkim putem ili na koji drugi način ne smatraju ponudom za sklapanje ugovora, nego samo pozivom da se učini ponuda pod objavljenim uvjetima, ako drukčije ne proizlazi iz takvih izjava volje. Ali će pošiljatelj takvih poziva odgovarati za štetu koju bi pretrpio ponuditelj ako bez osnovanog razloga nije prihvatio njegovu ponudu.

34. Tržišna komunikacija između banke i potrošača kao društvene grupe započela je (u pravilu) kad pojedina banka u nekom od javnih medija koji su dostupni potrošačima odnosno prosječnom potrošaču (radio, televizija, tisak) objavi reklamu svojih raspoloživih ponuda - kojom obavještava javnost koje ugovore o kreditu može ponuditi. Međutim takve informacije na koje se poziva tuženica, potrošačima su davane generalno.

35. Tuženica u tijeku postupka tvrdi da je tužitelju prilikom ugovaranja kredita predala obrasce s konkretnim upozorenjima na porast anuiteta u CHF valuti, no za te svoje tvrdnje tuženica nije ponudila dokaze, pa je sud ove tvrdnje ocijenio neosnovanim.

36. Dakle, sve i kad se određeni potrošač koji je uočio određeni oglas obratio banci koja je objavila oglas radi dobivanja informacija o pravnom poslu koji je predmet oglasa ili zatražio ponudu za sklapanje ugovora pod objavljenim uvjetima, odnosno kad banka primi njegovu izjavu, sukladno odredbi članka 30. ZOO/91 odnosno članka 251. ZOO/05, nastaje odnos predugovorne odgovornosti za štetu, a time i pojedinačni, individualni obvezno pravni odnos između potrošača i banke.

37. Od trenutka kad se pojedini potrošač obratio banci nakon što je saznao za mogućnost sklapanja ugovora o kreditu s klauzulom u švicarskim francima, bez obzira kako je saznao (iz oglasa ili od treće osobe, ili je sam već bio sklopio ugovor o kreditu

s valutnom klauzulom u CHF), nastaje pojedinačni odnos između potrošača i banke (stav iskazan u presudi Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018. godine). Tuženica u ovom postupku nije dokazala da bi tužitelju dala sve potrebne informacije kako bi tužitelj mogao shvatiti rizik povećanja kreditne obveze kojem se izložio prihvaćanjem sklapanja Ugovora o kreditu s valutnom klauzulom vezanom uz CHF.

38. Naime, tužitelj je iskazao da se djelatnicima banke obratio s punim povjerenjem, vjerujući da će joj tuženica ponuditi dobar kreditni posao. Opisao je da mu nitko nije govorio niti ga upozoravao na mogućnost značajnog povećanja tečaja švicarskog franka i povećanja kamatne stope, već da je upravo suprotno, ponuđeni kredit mu je prezentiran kao dobar i siguran, čemu je tužitelj opravdano povjerovao. Na koncu tuženica nije dokazala da su klijeti mogli utjecati na odredbe ugovora – ponuđenu valutu CHF, ali niti način određivanja kamatne stope. Stoga, u situaciji kada je tužitelju ponuđen ugovor o kreditu vezan uz valutu švicarski franak, s promjenjivom kamatom od 5,750 % i gdje tužitelj nije upozoren na mogućnost da tečaj švicarskog franka poraste, što se u konačnici dogodilo, ocjena je ovoga suda da odredba o valutnoj klauzuli sadržana u članku 7. Ugovora o kreditu, nije odredba čiji sadržaj i učinke je tužitelj kao prosječni potrošač, mogo lako razumjeti. Što se pak tiče ostalih prigovora tuženice kojima ističe vlastitu zaduženost u CHF (što je irelevantno za ovaj postupak), kao i druge okolnosti kojima tvrdi da je ispunila obvezu obavješćavanja, u tom se smislu tuženica upućuje na obrazloženje gore već citirane presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018. u kojem su istovjetni prigovori tuženice odbijeni kao neosnovani.

39. Pritom, sama okolnost što je sporni Ugovor o kreditu solemniziran kod javnog bilježnika, također nije relevantna jer sama solemnizacija ne može ugovornu odredbu koja je nerazumljiva prosječnom potrošaču učiniti razumljivom. Bilježnik nije bio u obvezi, niti je imao ovlast pregovarati s tužiteljem o pojedinim odredbama ugovora, pa tako niti o valutnoj klauzuli. Javni bilježnik je prije ovjere pročitao ugovor strankama, no nije im objašnjavao načine i razloge mijenjanja kamatne stope niti pojašnjavao razloge promjene tečaja i posljedice koje iz toga mogu proizaći. To je upravo bila obveza tuženice prilikom sklapanja predmetnog ugovora.

40. Tuženici valja ukazati i da nije dostatno da su odredbe samo gramatički razumljive, nego i to da ekonomske posljedice odredbi moraju biti jasne prosječnom potrošaču. Kad pročita tekst ugovora nije dovoljno da potrošač samo razumije da, primjerice, tečaj valute može varirati gore ili dolje, nego stvarni učinci moraju biti jasni prosječnom potrošaču. Dakle, potrošač mora biti svjestan mogućnosti dizanja ili padanja vrijednosti strane valute, a taj rizik promjene tečaja mora biti jasan i potrošač mora biti jasno upoznat s time da snosi financijski teret tog rizika i to bez ograničenja. Stoga banka, kao pružatelj usluge, mora iznijeti moguće promjene deviznog tečaja i rizike svojstvene uzimanju zajma u stranoj valuti, pa potrošač mora imati stvarnu mogućnost upoznati se sa svim odredbama ugovora, jer pravodobna informacija pružena pri sklapanju ugovora o ugovornim odredbama i posljedicama navedenog sklapanja za potrošača je od temeljne važnosti kako bi donio odluku o tome hoće li se ugovorno vezati uz pružatelja usluge ili prodavatelja robe postupajući po odredbama koje je ovaj prethodno sastavio.

41. To proizlazi iz presude Suda Europske unije broj C-26/13 od 30. travnja 2014., u odnosu na tumačenje i primjenu članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ, kojom je odlučeno da se članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva, što znači da u ugovoru moraju na transparentan način potrošaču biti objašnjeni razlozi i pojedinosti mehanizma valute, kamate, kao i odnos s drugim odredbama ugovora, odnosno općim uvjetima poslovanja koje se na to odnose, tako da potrošač na temelju točnih i razumljivih kriterija može predvidjeti ekonomske posljedice koje iz toga za njega proizlaze.

42. Kako o valuti uz koju će biti vezana kreditna obveza tužitelju nije dana potpuna informacija, jer iz iskaza tužitelja ne proizlazi da bi se tužitelj izričito upozoravao na opasnost izvjesnog rasta vrijednosti švicarskog franka, to je takvim načinom ugovaranja tuženica maksimalno zaštitila svoje interese, a svoj rizik povećanja mjesečnih anuiteta uslijed tečajnih promjena i jednostrano promjenjive kamatne stope, prebacila na tužitelja, grubo narušivši time ugovornu ravnotežu. Tuženici kao instituciji koja se bavi kreditiranjem bila je poznata ili joj je trebala biti poznata izuzetna riskantnost ugovora s valutnom klauzulom CHF, ali je unatoč tome plasirala takve kredite potrošačima, koji su u pregovorima bili u podređenom položaju, bez stvarne mogućnosti utjecaja na sadržaj ugovora, a još manje svjesni stvarnog rizika u koji se upuštaju uslijed propusta banke da ih valjano informira o svim potencijalnim scenarijima i rizicima koje primjena takvih odredaba može prouzročiti u odnosu na njihovu mogućnost financiranja mjesečnih anuiteta. Stoga postoji kod tuženice odgovornost koja se očituje u ništetnosti takvih ugovornih odredbi, kako to tužitelj tužbenim zahtjevom traži.

43. Na koncu, strankama se još jednom ukazuje i da je u navedenom kolektivnom sporu već odlučeno o nepoštenosti odredbe o valutnoj klauzuli u CHF jer je ocijenjeno da su tužene banke, tako i tuženica, imale saznanja o izglednoj budućoj promjeni u tečaju švicarskog franka prema kuni na štetu potrošača, a unatoč tome su ih poticali na sklapanje ugovora o kreditima s valutnom klauzulom u švicarskim francima, kao što je u konkretnom slučaju tuženica poticala i tužitelja nudeći joj sporni pravni posao kao siguran i dobar. Iz obrazloženja pravomoćne odluke u tom sporu proizlazi da na temelju dostupnih informacija potrošači nisu mogli razumjeti i predvidjeti ekonomske posljedice koje za njih proizlaze iz predloženih ugovornih odredaba, kojima se glavnica veže uz valutu švicarski franak, te se informirano odlučiti o sklapanju ili nesklapanju ugovora s takvim odredbama. Tužene banke, među kojima i ovdje tuženica, nisu na transparentan način informirale potrošače da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj uz EUR, pa i kod ove odredbe vrijedi pretpostavka da se o njoj nije pregovaralo, jer suprotno tuženica nije dokazala. Smatra se da se o pojedinoj odredbi pojedinačno pregovaralo ako je potrošaču omogućeno da intervenira u unaprijed formulirani ugovor, a on to ne prihvati ili ako je potrošaču omogućeno da prihvati određenu odredbu ili ne, pa se onda smatra da je postojala mogućnost potrošača da utječe na sadržaj ugovora. Tuženica je prema tome, morala dokazati da je potrošač faktički mogao utjecati na sadržaj odredbe ugovora definiran od strane trgovca, s posljedicom da je trgovac pokazao i spremnost promijeniti sadržaj odredbe, a što u konkretnoj situaciji, zbog svih gore iznesenih okolnosti, nije slučaj.

44. Niti članak 8. Ugovora o kreditu nije lako razumljiv jer u odnosu, na u vrijeme sklapanje ugovora ugovorenu promjenjivu kamatnu stopu od 5,750 % ne sadrži bilo kakav kriterij, parametar ili drugi precizan način utvrđivanja promjene kamatne stope o kojem bi tužitelj kao potrošač bio informiran u vrijeme i prilikom sklapanja ugovora. Tom ugovornom odredbom nisu definirani niti ugovorni niti bilo kakvi parametri te uvjeti koji prate promjenu prvotno ugovorene promjenjive kamatne stope od 5,750 %, a o kojima bi tužitelj kao potrošač prilikom sklapanja ugovora na jasan i transparentan način bio informiran, već se takvom odredbom ugovora tuženici kao drugoj, jačoj ugovornoj strani, ostavlja mogućnost da ugovornu promjenjivu kamatnu stopu određuje svojim jednostranim odlukama, a pritom se ne ostavlja mogućnost tužitelju kao drugoj i slabijoj ugovornoj strani, potrošaču, da utječe te u sporazumu s tuženicom utvrđuje uvjete, način i kriterije promjene prvotno ugovorene promjenjive kamatne stope.

45. Strankama se skreće pozornost i da su jedna od osnovnih načela obveznopravnih odnosa načelo ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu iz članka 3. ZOO-a, te načelo savjesnosti i poštenja iz članka 4. ZOO-a.

46. Ugovorna odredba kakva je članak 7. Ugovora o kreditu od 12. lipnja 2008. je ugovorna odredba koja stvara neravnotežu u odnosima između stranaka te neravnopravnost sudionika u obveznopravnom odnosu jer daje mogućnost jednoj ugovornoj strani, konkretno banci, da iznos obveza korisnika kredita veže uz stranu valutu čije očekivano kretanje je korisnicima kredita nepoznato. U smislu članka 81. stavka 1. ZZP/03 ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. U smislu odredbe članka 82. ZZP/03 ugovorne odredbe koje bi se uz ispunjenje pretpostavki iz članka 81. tog Zakona mogle smatrati nepoštenim jesu primjerice, odredba kojom se trgovcu dopušta da jednostrano mijenja ugovorne odredbe bez valjanog, ugovorom predviđenog razloga, kao i odredba kojom se cijena robe ili usluge utvrđuje u vrijeme isporuke robe, odnosno pružanja usluge ili odredba kojom se trgovcu dopušta povećanje cijene, u oba slučaja ne priznajući pritom potrošaču pravo na raskid ugovora, ako je stvarna cijena znatno viša od cijene dogovorene u vrijeme sklapanja ugovora.

47. Načelo savjesnosti i poštenja u smislu članka 4. ZOO-a podrazumijeva da su sudionici u obvezno pravnim odnosima dužni međusobno postupati obzirno, uvažavati međusobna prava i interese, pri tome vodeći računa o smislu i svrsi obvezno pravnog odnosa. Kao mjerilo ponašanja na strani potrošača, po ocjeni ovoga suda, treba biti ponašanje prosječnog čovjeka ili prosječnog potrošača, a kao mjerilo ponašanja na strani tuženice kao banke mora biti ponašanje urednog i savjesnog gospodarstvenika.

48. Prema članku 83. ZZP/03 prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena treba uzeti u obzir narav robe ili usluge koja predstavlja predmet ugovora kao i sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, te ostale ugovorne odredbe, kako je to i propisano odredbom članka 83. ZZP/03. S obzirom na navedeno ocjena je ovoga suda da odredbe članka 7. Ugovora o kreditu predstavljaju u smislu odredbe članka 81. stavka 1. ZZP/03, nepoštenu ugovornu odredbu, a koja je sukladno članka 87. stavka 1. ZZP ništava.

49. Istaknuti prigovor zastare tuženice pritom nije osnovan s obzirom da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi (čl. 328. ZOO), pri čemu valja istaknuti i kako je tužitelj ovaj postupak pokrenuo 10. svibnja 2023., dakle unutar zastarnog roka od pet godina od pravomoćnosti presude donesene u kolektivnom sporu u odnosu na valutu (14. lipnja 2018. godine), pa je očito i zahtjev za isplatu na temelju ništetnih odredbi pokrenut unutar zastarnog roka od pet godina i što je u skladu s pravnim shvaćanjem Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020.

50. Uostalom da je tuženica postupala nepošteno u navedenom ugovoru zaključuje se i na osnovu Direktive Vijeća 93/13 EEZ od 5. travnja 1993., čije su odredbe implementirane u nacionalno zakonodavstvo. Sukladno navedenoj Direktivi u slučaju da je određena ugovorna odredba utvrđena kao nepoštena, učinci takvog utvrđenja djeluju unatrag do trenutka sklapanja ugovora kao da takva odredba nikad nije bila ugovorena te ne može imati učinak u odnosu na potrošača i sudsko utvrđenje nepoštenosti takve odredbe mora u načelu imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se on nalazio da navedene odredbe nije bilo. Time za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju te potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena. Dakle, imajući u vidu navedeno te činjenicu da je pokretanjem postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača zastara prekinuta, a ponovno je počela teći tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu takve tužbe, jasno je i da je tužba tužitelja dopuštena, kao i podnesena unutar zastarnog roka, te da su prigovori tuženice neosnovani.

51. Imajući u vidu navedeno, sud je nedvojbenim utvrdio da su odredbe predmetnog Ugovora o kreditu kojeg je tužitelj sklopio s tuženicom, a koje se odnose na valutnu klauzulu vezanu uz CHF, ništetne odredbe, budući da se o istima nije pojedinačno pregovaralo već su ovisile isključivo o volji jedne ugovorne stranke, i to tuženice kao trgovca. Slijedom toga, sud je tužbeni zahtjev tužitelja u tom dijelu ocijenio osnovanim i o istom odlučio kao u točki I i II izreke ove presude.

52. Kako je u postupku sporna osnovanost i visina tužbenog zahtjeva provedeno je knjigovodstveno-financijsko vještačenje po vještaku Dijani Tomljanović Butković mag.oec. iz Rijeke.

52.1. Iz nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka Dijane Tomljanović-Butković mag. oec., proizlazi da po predmetnom Ugovoru o kreditu preplata tečaja (pozitivne tečajne razlike), kada je tečaj bio veći od početnog, iznosi 22.140,31 EUR, razlika između EUR glavnice u konverziji po tečaju na dan 30.09.2015. i nedospjele CHF glavnice po početnom otplatnom planu i početnom tečaju iznosi 5.824,19 EUR, da je konverziji na dan 30.09.2015. uključujući i prijelazno razdoblje do 18.01.2016. utvrđena preplata od 13.443,14 EUR po fiksnom tečaju konverzije. Nadalje da je konverzija provedena u skladu sa ZIDZPK/15, da negativne tečajne razlike, kada je tečaj bio manji od početnog, iznose 8,87 EUR, neto preplata tečaja, kao razlika pozitivnih i negativnih tečajnih razlika, iznosi 22.131,44 EUR, a naknada za obradu kredita od 1% iznosi 2.040,00 CHF, po tečaju od 12.06.2008., ili 1.218,23 EUR po fiksnom tečaju konverzije, a naplaćena 13.06.2008. u istom iznosu. Zaključno da zatezna kamata na preplatu tečaja (pozitivne tečajne razlike) do konverzije 30.09.2015. iznosi 7.571,68 EUR, a zatezna kamata na neto preplatu tečaja do konverzije 30.09.2015. iznosi 7.563,80 EUR.

52.2. Nalaz i mišljenje vještaka sud je prihvatio jer je vještak isti iznio objektivno i stručno i u skladu s dokumentacijom u spisu pri tome se ističe da tužitelj na isti nije imao primjedbi dok je tuženica navela da ne prigovara matematičkom izračunu vještaka već osporava osnov potraživanja tužitelja. Naime, pravilno je i sukladno zadatku suda vještak izvršio obračun nastale razlike u uplatama anuiteta kredita jer se nedvojbeno povećao tečaj CHF u odnosu na kunu, s time što je do porasta anuiteta svakako došlo i zbog jednostranog povećanja kamatne stope od strane tuženice.

53. Ističe se da je tužitelj tijekom trajanja ugovornog odnosa plaćao i niže anuitete, zbog čega je tuženica istaknula prigovor radi prebijanja.

53.1. Odlučujući o ovom prigovoru tuženice, treba istaknuti da se ne može prihvatiti stav tuženice o tome da bi sud o iznosima tzv. „negativnih razlika“ trebao voditi računa po službenoj dužnosti, odnosno da bi vještak automatski, kao dio vještačenja trebao oduzeti tzv. "negativne" razlike od iznosa što ga je tuženica stekla od tužitelja naplaćujući više iznose anuiteta temeljem ništetne odredbe o valuti.

53.2. Prigovor radi prebijanja tuženice nije osnovan jer plaćanjem anuiteta po kamatnoj stopi nižoj od početne, tužitelj nije primo niti stekao bez osnove ništa, jer je čitavu uplatu primila tuženica na temelju svog izračuna kojeg je sama izvršila, računajući da je riječ o ugovornim odredbama koje joj idu u korist, pa ni ne postoji obveza tužitelja za vraćanjem nečega što nije primio. Zato ne postoji niti tražbina tuženice po osnovi ništetnih ugovornih odredbi. Tuženica je svjesno prešutila i zatajila tužitelju okolnosti vezane uz rizičnost ugovaranja kreditne obveze u valuti CHF, za koju je znala da nije predmet zaštite Hrvatske narodne banke, da u vremenima krize služi kao valuta utočišta te se može očekivati njezino znatno jačanje, pa je krivnja za ništetnost te odredbe na tuženici. U tom smislu ne bi postojala mogućnost niti ovaj iznos uračunavati kao iznos naknade štete, s time što treba naglasiti da je tužitelj uplate vršio prema obračunu i u iznosima koje je izračunavala upravo tuženica.

54. Naglašava se da je upravo tuženica sama izračunavala iznos svakog mjesečnog anuiteta, svjesno pristavši na možebitno neznatno i manji iznos zbog privremeno niže tečajne vrijednosti kune prema CHF, no uz znanje da će zbog rasta tečaja CHF koji će izvjesno uslijediti, ostvariti značajno veću dobit, što su sve informacije koje je zatajila tužitelju, kao i ostalim potrošačima koji su s tuženicom sklapali ugovore o kreditu gdje su visinu svoje obveze vezali uz vrijednost valute CHF i promjenjivu kamatnu stopu, vjerujući da im tuženica daje istinite i potpune informacije kada o tim kreditnim poslovima govori kao dobrim, sigurnim i povoljnim, kako je uostalom utvrđeno i u parnici što se vodila radi zaštite kolektivnih interesa potrošača. Stoga se tuženica ne može sada s uspjehom pozivati da su obračuni koje je sama sačinila, računajući na profit koji će izvjesno ostvariti zbog ogromne promjene i kamatne stope koja će narasti i vrijednosti valute CHF koja slijedi i koja će narasti u omjeru od 23 %, bili pogrešni, kada ih je sama izradila i prezentirala tužitelju kao valjane. Navedeno bi bilo protivno načelu savjesnosti i poštenja određenom u članku 4. ZOO, kao i zabrani zlouporabe prava iz članka 6. ZOO, koje tuženica kao profesionalna sudionica obveznog odnosa s tužiteljem kao potrošačem, tim više mora poštivati. Konačno, i odredba članka 323. stavka 2. ZOO-a propisuje da je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran svome suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti, i što diskvalificira tuženicu u zahtjevima za naknadu štete za koju tvrdi da je proizašla iz takvog ništetnog ugovora (jednako i Županijski sud u Varaždinu u odluci posl. br. Gž-

391/2021 od 14. srpnja 2021. godine). Stoga je prigovor prijeboja tuženice odbijen kao neosnovan te je donesena odluka kao u točki III izreke.

55. Osim toga, u odnosu na navode tuženice o djelomičnom povlačenju tužbenog zahtjeva, a čemu se protivi, u kojem navodi da je tužbom od 10. svibnja 2023. pod točkom II. tužbenog zahtjeva postavljen tužbeni zahtjev za isplatom iznosa od 20.327,61 EUR, a koji je 3. ožujka 2026. uređen na način da se potražuje iznos od 16.268,85 EUR ističe se da je do istog došlo zbog potrebe provođenja financijskog vještačenja. Uimajući u obzir da je tužitelj fizička osoba, dok se na strani tuženice nalazi banka – dakle financijska ustanova koja raspolaže znanjem potrebnim za ocjenu osnovanosti i visine potraživanja tužitelja. Tužitelj je tek provođenjem financijskog vještačenja postao svjesan svih (iako manjih) aspekata nastale štete i njezinog opsega za čije utvrđenje je bilo potrebno provođenje vještačenja po stalnom sudskom vještaku financijske struke, upravo iz razloga jer je tuženica osporavala valjanost obračuna kojeg je tužitelj proveo prije podnošenja tužbe. Tužitelj u trenutku podnošenja tužbe nije mogao imati saznanja o svim ovim okolnostima, pri čemu se tuženici ukazuje da je tužitelj u tužbi detaljno opisao sve razloge zbog kojih drži da ima opravdan zahtjev za isplatu, pa tuženica provođenjem financijskog vještačenja nije suočena sa bitno drugačijim ili novim činjenicama koji bi utjecali na identitet tužbenog zahtjeva. Jednako pravno shvaćanje zauzeo je i Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske (posl. br. Su-IV-123/2024 od 27. svibnja 2024. godine), a protivno shvaćanje bilo bi protivno načelu savjesnosti i poštenja, kao i načelima zaštite potrošača utvrđenim u pravnoj stečevini Europske unije.

56. Slijedom svega navedenog osnovan je tužbeni zahtjev odnoseći se na isplatu s osnova ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli, temeljem kojih je tuženica od tužitelja naplatila više od onoga što je stvarno mogla, i to u iznosu od 16.268,85 EUR na ime ništetne odredbe o tečaju, pri čemu su svi iznosi navedeni u ovoj presudi izračunati sukladno fiksnom tečaju konverzije od 7,53450 kn za 1 EUR. Tužbeni zahtjev za isplatu se prema tome, ukazao osnovanim te je o istom temeljem odredbe članka 323. stavka 1. u vezi odredbi članka 1111. i 1115. ZOO-a, odlučeno kao u točki II izreke presude, uz dosudu tužiteljici zatezne kamate po stopi određenoj člankom 29. stavkom 2. ZOO-a, tekuće od uplate svakog pojedinačnog mjesečnog iznosa. Naime, u konkretnom slučaju tuženica je nepoštena stjecateljica i kao takva je na primljeni iznos stečen bez osnove dužna platiti zatezne kamate od dana stjecanja (članak 1115. ZOO-a), jer je obzirom na odredbu članka 87. ZZP/03, već u trenutku sklapanja navedenog ugovora o kreditu mogla znati da su navedene ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli nepoštene i posljedično tome ništetne te da joj sve ono što temeljem tako ugovorenih odredbi bude primila ne pripada.

57. Tužitelj je u pravu kada traži da se ništetnom utvrdi i odredba članka 10. Ugovora o kreditu kojim je ugovorena naknada za obradu zahtjeva i odobravanje kredita u korist tuženika u iznosu od 1,00 % iznosa kredita, obračunate s datumom ugovora, a minimalno 200,00 kn.

57.1. Naime, niti o ovoj odredbi nije se pojedinačno pregovaralo, već je po iskazu tužitelja kojeg je sud držao istinitim, plaćanje naknade za obradu kreditnog zahtjeva bio zahtjev tuženice kojeg je bilo potrebno ispuniti da bi se ugovor o kreditu potpisao, a on nije imao mogućnost umanjenja ili neplaćanja naknade. Iskaz tužitelja sud je cijenio kao istinit, jer tuženica nije predložila sudu dokaze o protivnom. Tužitelj se nije mogao suprotstaviti jednostranoj odluci banke koja je u Ugovore o kreditu unijela i

nametnula spomenutu obvezu plaćanja naknade za obradu kredita. Treba naglasiti, da se radi o tipskom ugovoru, koji je unaprijed pripremljen od strane banke, te na spomenutu odredbu tužitelj kao potrošač nije mogao utjecati ni na koji način, niti izbjeći ugovaranje ulazne naknade. Sud je u tom dijelu prihvatio tvrdnju tužitelja da se o toj odredbi uopće nije pregovaralo i da mu nitko nije objasnio zašto se plaća takva naknada i po kojim kriterijima su utvrdili visinu naknade od 1% od iznosa kredita. Takva objašnjenja tuženica je tužitelju trebala dati prema ocjeni ovoga suda prije potpisivanja ugovora, kako bi tužitelj na temelju informacija koje su mu pružene, mogao sam odlučiti hoće li potpisati ugovor o kreditu pod takvim uvjetima, jesu li tvrdnje tuženice o tome što će se ulaznom naknadom plaćati osnovane, odnosno je li riječ o opravdanom trošku sklapanja pravnog posla, kako tuženica tvrdi.

57.2. Kako se radi o jednostranoj odluci banke koja je bez pregovaranja s drugom stranom nametnula potrošaču navedenu odredbu o naknadi, to je utvrđeno da se radi o nepoštenoj i ništetoj ugovornoj odredbi, sukladno članku 81. Zakona o zaštiti potrošača, koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja Ugovora. Takva ugovorna odredba protivi se načelu savjesnosti i poštenja i uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Stoga nije u pravu tuženica kada navodi da je odredba o naknadi za obradu kredita jasno vidljiva i razumljiva, jer u ugovoru nema objašnjenja na što se točno odnosi ulazna naknada i kakve to troškove banka ima, koje bi potrošač trebao posebno plaćati prilikom sklapanja Ugovora o kreditu. Tuženica nije pružila dokaze koji bi ukazali na opravdanost naplate takve naknade niti je taksativno navela što čini troškove obrade kredita. Posao obrade kredita spada u opis radnog mjesta zaposlenika banke, pa nije jasno o kakvim bi se drugim, izvanrednim troškovima naknade radilo.

57.3. Osim toga, valja ukazati da je Sud Europske unije u spojenim predmetima C-224/19 i C-259/19 vezano uz nepoštenost ugovorne odredbe o tzv. ulaznoj naknadi odgovorio na prethodno pitanje koje glasi: „3. Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri“, pa primjenjujući isto na konkretan slučaj u kojem tuženica nije dokazala koji troškovi/usluge su obuhvaćeni ugovorenim tzv. ulaznom naknadom, zbog čega je utvrđeno da je odredba članka 10. Ugovora o kreditu broj 2402006-1031262160/51400607-5103990621 od 12. lipnja 2008. ništeta, te je obvezao tuženicu vratiti tužitelju plaćeni iznos po tom osnovu od 1.218,23 EUR temeljem članka 323. stavka 1. u vezi članka 1111. stavka 1. ZOO sa zateznom kamatom primjenom članka 1115. ZOO jer je tuženica nepoštena stjecateljica novčanog iznosa koji je primila temeljem nepoštene odredbe koju je u svoju korist uvrstila u Ugovor o kreditu.

60. Prigovor zastare tuženice restitucijskog zahtjeva s osnove nepoštene odredbe o tzv. ulaznoj naknadi nije osnovan. Naime, zastara teče od pravomoćnosti prvostupanjske presude u ovom postupku, sukladno pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020. poslovni broj: Su-IV-47/2020-2 (jednako u odnosu na ništetnost odredbe o tzv. ulaznoj naknadi i zastari tog zahtjeva i Županijski sud u Varaždinu u presudi posl. br. GŽ-1656/2022 od 18. svibnja 2023. godine).

58. Iz iznesenih razloga usvojen je tužbeni zahtjev kako je to opisano pod točkom II izreke, u dijelu to se odnosi na naplatu naknade za obradu kredita, s time što treba

naglasiti da stranke nisu imale prigovora izračunu iznosa ulazne naknade od 1.218,23 EUR, po financijskom vještaku. Zatezne kamate i na ove iznose tužiteljici pripadaju od njihove naplate pa do isplate, po stopi određenoj člankom 29. stavkom 2. ZOO-a, tekuće od uplate svakog pojedinačnog mjesečnog iznosa. Naime, u konkretnom slučaju tuženica je i u tom dijelu nepoštена stjecateljica i kao takva je na primljeni iznos stečen bez osnove dužna platiti zatezne kamate od dana stjecanja (članak 1115. ZOO-a), jer je obzirom na odredbu članka 87. ZZP/03, već u trenutku sklapanja navedenog ugovora o kreditu mogla znati da su navedene ugovorne odredbe o naknadi za obradu kredita nepoštenе i posljedično tome nišetne te da joj sve ono što temeljem tako ugovorenih odredbi bude primila ne pripada.

59. Odluka o parničnom trošku temelji se na članku 154. stavku 1. u vezi članka 155. ZPP i čini trošak tužitelja potreban radi vođenja postupka.

59.1. Tužitelj je kao opravdan imao trošak sastava tužbe od traženih 500,00 EUR (Tbr. 7/1 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, „Narodne novine“ br. 138/23 i 107/25, u daljnjem tekstu: Tarifa), koja za ovu vrijednost predmeta spora predviđa nagradu od 250 bodova pri čemu je vrijednost svakog boda 2,00 EUR. Opravdan je i zahtjev za naknadu troška sastava obrazloženih podnesaka od 11. kolovoza 2024. kojim se očituje na odgovor na tužbu tuženika te podneska od 3. ožujka 2026. kojim se očituje na nalaz i mišljenje vještaka i postavlja konačni tužbeni zahtjev (Tbr. 8/1 u vezi Tbr. 7/1 Tarife). Za podneske od 12. ožujka 2026. i 9. travnja 2026. tužitelju ne pripada pravo na nagradu jer sastav ovih podnesaka nije bio nužan za vođenje parnice. Osnovan je zahtjev tužitelja za naknadom po traženih 500,00 EUR za svako ročište na ime zastupanja odvjetnika i to 20. rujna 2024., 9. svibnja 2025. i 22. travnja 2026. (Tbr. 9/1 u vezi Tbr. 7/1 Tarife). Trošak pristupa odvjetnika ročištu za objavu presude tužitelju nije priznat jer nije bio potreban za vođenje postupka. Tužitelju tako na ime odvjetničkog zastupanja ukupno pripada 3.000,00 EUR, uvećano za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 750,00 EUR. Osim toga, pripada mu plaćenih 750,00 EUR za provedeno financijsko vještačenje koje je u ovom predmetu provedeno radi utvrđivanja visine potraživanja tužitelja, kao i 66,36 EUR plaćenog preliminarog financijskog vještačenja koje je bilo potrebno radi postavljanja određenog tužbenog zahtjeva. Tužitelju je tako sveukupno dosuđeno 4.566,36 EUR, dok je u preostalom dijelu zahtjev tužiteljice odbijen kao neosnovan.

60. Slijedom izloženih razloga, odlučeno je kao u izreci presude.

U Rijeci, 28. svibnja 2026.

Sutkinja
Mirjana Branjušić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke dopuštena je žalba u roku od petnaest dana od dana dostave ovjerenog prijepisa iste. Žalba se podnosi u dovoljnom broju istovjetnih primjeraka za sud i sve stranke postupka putem ovoga suda, a o žalbi odlučuje županijski sud

Broj zapisa: **9-30888-b5ee0**

Kontrolni broj: **08f07-4ecc9-890f5**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.